Fik Meijer, *De trireme; klassiek-Grieks oorlogsschip weer te water*. Amsterdam University Press, Amsterdam 1995, 77 blz.; ill.; *f* 29,90.

Tijdens de manifestatie SAIL 1995 stond een interessante gebeurtenis gepland: de komst naar Amsterdam van *Olympias*, een moderne replica van een Grieks oorlogsschip. Helaas voor de organisatie en voor de toeschouwers ging het feest niet door. Het schip was in te slechte toestand voor de reis. Dat moet een bittere pil zijn geweest voor de initiator van het plan, Fik Meijer, bijzonder hoogleraar zeegeschiedenis en maritieme archeologie aan de UvA.

Er is één troost: het boekje dat hij voor de gelegenheid schreef, is toch uitgegeven, met aangepaste ondertitel en voorwoord. Er gaat natuurlijk niets boven een *live action*, maar wie leest in het boekje *De trireme*, krijgt toch ook een heel goed beeld van triremen in het algemeen en in het bijzonder van de bouw van de replica.

In de eerste helft van het boek behandelt Meijer in kort bestek de geschiedenis van de trireme vanaf de uitvinding en de feitelijke doorbraak tijdens de slag bij Salamis (480 v.Chr.), tot aan maritieme tactieken en de organisatie van de Atheense vloot. Ook moeilijke kwesties, zoals die van de naamgeving van antieke schepen, zet Meijer helder uiteen: zo wordt duidelijk dat de trireme roeibanken heeft op drie niveaus.

Het tweede deel van het boek is nog aardiger. Het beschrijft in detail hoe de bouw van de *Olympias* tot stand kwam. De replica was een plan van de Engelsen John Morrison en John Coates. Zij wilden ermee aantonen dat een reconstructie van een Griekse trireme mogelijk was. Wegens gebrek aan harde gegevens heb-

ben de bouwers op nogal wat punten eigen oplossingen moeten zoeken. Het schip is dan ook wel spottend als 'drijvende hypothese' bestempeld. Niettemin: de *Olympias* heeft bewezen te kunnen varen, al is dat in Amsterdam helaas dus niet vertoond. Het is dus minstens 'een reconstructie van een Griekse trireme'. Overigens zijn er inmiddels plannen voor de bouw van een tweede replica, zeg maar de opvolger van *Olympias*. Daarover zullen we ongetwijfeld nog meer horen.

De Trireme is natuurlijk interessant voor liefhebbers van schepen, maar ook voor iedereen die eens een voorbeeld wil zien van experimentele archeologie. De vele tekeningen en foto's maken de onderneming heel aanschouwelijk, ook voor niet-technici. Ik zie eigenlijk maar één minpunt: het afwijkende, brede formaat (24 bij 17 cm) maakt het boek onhandelbaar in de gemiddelde boekenkast. Rechtopstaand bewaren dan maar?

Vincent Hunink